

Posudek diplomové práce Magdy Matulíkové: Užití žalmů v pastorační péči

„Nová senzitivita starozákonní vědy vůči biblické poetice“ (1) otevřela nové potenciály žalmů, konstatuje v úvodu své práce M. Matulíková, která se dala inspirovat účastí v kurzu exegeze žalmů W. Brueggemanna na Columbia Seminary v r. 2005.

Proto představuje Brueggemannovu koncepci rozsáhle, přehledně a přesvědčivě v kapitole II (Předpoklady): Autorova hermeneutická východiska, jeho originální pojetí „kanonického příběhu“ žaltáře, jeho typologii žalmů (orientace, desorientace, reorientace), jeho názor, že imaginace tvoří vztah mezi světem textu a čtenářem, jeho důraz na žalmy v kontextu smlouvy.

V kapitole III (Potenciál) představuje některé postupy, jak je potenciálu žalmů užito v pastoraci resp. psychoterapii, převážně v americkém prostředí: metafora (Dennis Sylva, Donna C. Owens aj.), katarze (D.B.Allender + T. Longman), substituce (H. Tacke). Zajímavý výklad pokaždé doplňuje odstavcem „Diskuse“, kde vyjadřuje své (někdy kritické) hodnocení.


Kapitola IV (Pastorace) je uvedena otázkou, zda pastorační potenciál žalmů může ovlivnit celé pojetí pastýřské péče, nejen její obsahy. Po stručné procházce různými koncepcemi pastýřské péče se se sympatií soustřeďuje na pojetí J.E. Dittese, který tvořivě skloubil klasickou (kérygmatickou) koncepci s nedirektivním přístupem rogersovským: pastýřský rozhovor má poskytnout „prodlévání ve svatyni“, kde si pastorovaný může „odpočinout od každodenního boje za přijetí“ (50) a nahlédnout svou situaci *coram deo*. Takto odpovídá diplomandka kladně na úvodní otázku této kapitoly: Pastorace je modelově „žalмовou modlitbou“ (viz Ž 73,17).

Toto zjištění ústí do Závěru (kap. V). Matulíková odmítá redukovat žalmy na „jednoduchou aplikační pastorační pomůcku, terapeutický nástroj“ (53). „Nejhlubší význam /žalmů/ není v psychologické rovině, nýbrž je v tom, že vnitřní, a tedy i psychologický duchovní zápas žalmisty orientují tak, aby přivedl svůj problém do vztahu smlouvy. Tím redukuje složité zvládání životních okolností na konečnou otázku po bohu.“ (53). Toto je závěrečná teze diplomové práce, přesvědčivější o to, že byla vyslovena až po důkladném rozboru přínosu metodik, které s žalmy pracují přímo a v antropologických souřadnicích.

Po stránce metodické nelze práci nic vytknout: Její postup je jasný, promyšlený, pedagogický, vyjadřování úsporné, avšak srozumitelné, jednotlivá tvrzení důsledně dokládána. Po stránce formální by práce byla snesla ještě jednu revizi, která by odstranila některé překlepy apod.; zajímavá je důsledná grafika slova **bůh**.

Závěr:

Jde o práci vynikající a přínosnou natolik, že by si zasloužila zveřejnění, a to jak v části představující Brueggemannovu koncepci, tak ve své tezi (případně jako dva samostatné články). S potěšením ji doporučuji k obhajobě.


Prof. ThDr. Pavel Filipi

12.7.2006